

FÖRETAGAROMBUDSMANNEN
Den Nya Vällfärden
Box 5625
114 86 Stockholm
Tel 08-545 038 10
Fax 08-611 35 62
E-post: fo@dnv.se
Hemsida: www.dnv.se

Utredning
Datum: 2001-10-26
Ärendenr: FO-2001-017
Se även utredning

Dyrt att låta anställda nattparkera servicebilar

Sammanfattning

Två bolag i Borås - AB Lås och Slipexperten och TD Larm i Borås AB - förvarade stöldbegärliga verktyg och annan värdefull utrustning i företagens servicebilar. Eftersom inbrottsrisken ansågs hög i centrala Borås, ville bolagen nattparkera bilarna hemma hos de anställda. Då skulle bilarna också vara lättillgängliga vid jourutryckningar. Skattemyndigheten ansåg att resorna till och från hemmet var privata och beskattade därför de anställda för bilförmån. Företagen fick kompensera de anställda, vilket motsvarar en kostnad på ungefär 200 000 kronor i extra kostnader för det ena företaget och drygt 60 000 för det andra.

Företagarombudsmannen anser att skattereglerna om förmånsbeskattning av bil är absurda.

Fallet

TD Larm i Borås AB installerar larm. AB Lås och Slipexperten, som sedermera upphört, sysslade med låsmedsverksamhet och installationer av säkerhetssystem i samma stad. TD Larm i Borås AB hade fyra servicebilar som inretts med verktyg och fast inredning. Även AB Lås och Slipexperten hade fyra servicebilar med verktyg och annan stöldbegärlig utrustning för runt 60 000 kr per bil. Baksätena var borttagna för att ge plats åt verktygen och den fasta inredning som behövdes. Bilarna var olämpliga för privat bruk.

Eftersom det fanns stöldbegärliga saker i bilarna ville företagen inte nattparkera bilarna i det centrala Borås, där risken för inbrott ansågs stor. AB Lås och Slipexperten hade visserligen tillgång till ett garage, men där var det problem med stölder. Företaget beslutade därför att bilarna skulle parkeras vid serviceteknikernas bostäder där bilarna skulle vara säkra. Ytterligare en fördel med hemparkeringen var att de anställda, som hade ständigt jour, snabbt och lätt skulle komma åt fordonen om en utryckning blev aktuell.

Ingen av de anställda bodde längre än fyra kilometer från jobbet. Håkan Ågren, som var delägare i bolaget, säger att det inte var någon särskild förmån för honom att ha servicebilen hemma eftersom han bodde så nära.

Också TD Larm i Borås lät sina anställda ta hem bilarna till sina bostäder för att bilarna skulle stå säkrare. Även i detta företag förekom jour enligt ett rullande schema. Inte heller någon av de anställda på TD Larm i Borås AB bodde längre än fyra kilometer från arbetsplatsen.

Båda företagen skrev avtal med de anställda om att bilarna inte fick användas privat.

I september 1999 fick företagen var sitt brev från skattemyndigheten. De ombads redogöra för hur företagsbilarna användes. Av företagets svar framgick arrangemanget med nattparkeringen.

Hösten 2000 beslutade skattemyndigheten med stöd av Riksskatteverkets handledning (se faktaruta) att de anställda i AB Lås och Slipexperten skulle förmånsbeskattas år 1999 för att de kört servicebilarna till och från hemmet samt för drivmedel. Företaget skulle dessutom betala arbetsgivaravgifter på bilförmånen.

Eftersom beskattningen av bilförmån är schabloniserad kunde myndigheten inte ta hänsyn till att bilarna endast körts korta sträckor. Körsträckan uppskattades till 1 000 mil per bil och år trots att hemkörningarna i själva verket var mycket kortare. Håkan Ågren berättar att han körde företagsbilen endast 78 mil om året. Dock jämkades förmånsvärdena något eftersom bilarna inte var lämpliga för privat bruk. Det genomsnittliga förmånsvärdet blev runt 30 000 kronor per anställd och år.

I december 2000 följde motsvarande beslut avseende perioden januari till april 2000 för TD Larm i Borås AB.

TD Larm i Borås lät sig nöja med beslutet. AB Lås och Slipexperten AB överklagade beslutet till Länsrätten i Vänersborg. Länsrätten avsåg överklagandet.

Det blev dyrt för företagen. Först skulle arbetsgivaravgift betalas för bilförmånen på i genomsnitt 30 000 kronor, vilket blir 10 000 kronor per bil.

Med en marginalskatt på 50 procent skulle varje anställd med servicebil betala 15 000 kronor om året i skatt på det utdömda förmånsvärdet. För att kompensera den anställda fick bolaget betala så mycket lön plus arbetsgivaravgift att den anställda kunde betala skatten på förmånsvärdet, vilket blir omkring 40 000 kronor per anställd och år. Den totala kostnaden blev 50 000 kronor per bil, vilket med fyra bilar blir 200 000 kronor per år eller drygt 60 000 kronor för fyra månader.

Företagarombudsmannens bedömning

Företagarombudsmannen är en privat grupp som inom ramen för Stiftelsen Den Nya Valfärden verkar för ett bättre företagarklimat i Sverige.

- Fallet visar på de absurda konsekvenserna av skattelagarnas nästan paniska rädsla för att någon ska kunna dra privat nytta av en företagsbil, säger Företagarombudsmannen. Till och med när en anställd knappt har haft någon nytta av bilen, utan hemkörningarna dikterats helt av företagets intressen, som i detta fall, anses en förmån föreligga.

- Även om de anställda i detta fall kunde ha ansetts njuta någon privat nytta av att köra hem med servicebilarna, fortsätter Företagarombudsmannen, står förmånsvärdet inte i någon proportion till förmånen. Att få köra 78 mil anses vara värt 30 000 kronor om året, vilket blir 384 kronor per mil. Det hade räckt till att hyra en limousine med motorcykeleskort.

- För övrigt är det inte ovanligt att det som är en anställds plikt i tjänsten kan vara till nytta för den anställde privat. Som exempel kan nämnas språkkurser och tjänsteresor till intressanta städer. Den privata nytta som den anställde tillgodogör sig vid uppfyllandet av en sådan tjänsteplikt beskattas inte. Det är svårt att föreställa sig en lagparagraf av följande lydelse (jämför faktarutan): "Till privata resor hör tjänsteresor till Paris... De fördelar (ekonomiska eller praktiska) som arbetsgivaren kan ha av att den anställde för företagets räkning reser till Paris utgör inte skäl för att underlåta beskattning hos den anställde". Att särbehandla resor i företagsbilar mellan arbete och bostad genom att föreskriva ovillkorlig förmånsbeskattning gör ett märkvärdigt intryck.

- Det föreligger också en allvarlig asymmetri i myndigheternas syn på arbetsresor, konstaterar Företagarombudsmannen. Om man inte bor mer än fem kilometer från arbetsplatsen får en anställd inte göra några avdrag i sin deklaration. Då tycker myndigheterna inte att den anställde behöver någon transport. I detta fall bodde de anställda högst fyra kilometer från jobbet och behövde således inte transport. Varför en transport som de inte behöver ska anses vara värd 384 kronor per mil för dem är obegripligt.

- De två ovan redovisade fallen är exempel på hur en ogenomtänkt regel skapar stora kostnader för företagare runtom i landet, avslutar Företagarombudsmannen.

I Företagarombudsmannens bedömning av ärendet deltog Tommy Adamsson, Patrik Engellau, Edward Waller, Clas Nordström, Monica Werenfels-Röttorp, Camille Forslund och Lars I W Jansson.

Inkomstskattelag (1999:1229) 11 kap 1 §:

"Löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst skall tas upp som intäkt..."

Riksskatteverkets handledning för beskattning av inkomst och förmögenhet m.m. vid 2000 års taxering, avsnitt 4.3.3.10:

"Till privata resor hör resor mellan bostad och arbetsplats. Bilförmån uppkommer således även om det privata nyttjandet har begränsats till att avse körning mellan bostad och arbetsplats... Det saknar betydelse för beskattningen om det är på arbetsgivarens eller eget önskemål som den anställde tar hem tjänstebilen. De fördelar (ekonomiska eller praktiska) som arbetsgivaren kan ha av att den anställde tar hem bilen och har den uppställd eller garagerad vid bostaden utgör inte skäl för att underlåta beskattning hos

den anställde."

[Se även pressmeddelande](#)
